

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“
izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

STRAŽA

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

30

Maribor, dne 14. marca 1910.

Letnik II.

Ne pozabimo na Gradec!

„Slovenec“ od 11. t. m. prinaša pod naslovom: „Naprej pred vrata Gradca!“ na uvodnem mestu zanimiv, posebno za nas štajerske Slovence aktuelen članek.

V uvodu se člankar trpko pritožuje nad postopanjem in obnašanjem graških in sploh štajerskih nemških kat. krogov, ki odobravajo naseljevanje prusakov na slov. tleh in so samo radi tega prizadeti, ker so ti privandraci protestanti. Da se pa tem potom nasilno izganja slovenskega kmeta iz njegove rodne grude, katero je prepoil s svojim znojem in na kateri visi z dušo in srcem, to te kroge nič ne briga. Njihova, katoliška zavest ni tako živa, da bi nastopili proti temu protinaravnemu in nemoralnemu početju.

Ravno tako gospodje okoli „Grazer Volksblatta“ rajši vidijo, da se potaplja neštevilni tisoči krščanskega slovenskega delavstva v materijalizmu in brezverstvu socialnega demokratizma in se izgubljajo v blatu velikomestnega življenja, kakor da bi jim dali priliko, potem svojega, materinega jezika ohraniti vero in ostati poštene in moralno neskrvarjeni. V svoji narodni zakrknjenosti so popolnoma pozabili na ljubezen in pravicoljubnost dihačice Kristove nauke, pozabili so na Kristusa — dobrega in skrbnega pastirja.

Potem pa nadaljuje:

„Rojaki, ko kličemo: Proč od Gradca!, ne pozabimo, da ni od Gradca do slovenske zemlje več kot osem ur hoda in da žive v Gradcu tisoči Slovencev! Ljudstvo teži v Gradec in je priklenjeno nanj z verigami modernega kulturnega življenja. Ne vabimo v Gradec, ne, Slovenci naj ostanejo na zemlji, na kateri gospodujejo sedaj, toda politični boj zahteva: zob za zob! Niti tega gesla nam ni treba: treba je vsaj zavesti, da smo dolžni braniti zemljo, na kateri smo avtohtoni!“

Koroška vstaja, vstaja Trst, vstaja Štajersko! Slovenski delavec je začel spoznavati, da socialna demokracija ni obljubljena dežela. Pridno je plačeval svoje doneske, pa prišla je bolezen — in rdeči bratje se zanj niso zmenili. Pri zadnjem štrajku se je slovenskim delavcem celo očitalo, da so prvi prelomili štrajk, in slišati je bilo glasove: vun s slovenskimi delavci! Zakaj ne logično dalje: vun s pridnimi in poštenimi slovenskimi služkinjami, vun s slovanskimi dijaki, uradniki, vojaki, obrtniki, podjetniki!

Gospoda, ali ste premislili, kaj bo ostalo? Izženite najprej vse slovenske odpadnike in vaše vrste bodo redke! Razredčile se bodo vrste mestnih svetovalcev, hotelirjev, trgovcev, gostilničarjev, industrijskih podjetij — ? Ali morda ne? —

Proč od Gradca! Da, proč od nemške oblasti v Gradcu, proč od nemškega Gradca!

Toda tudi v Gradcu naj zadoni glas slovenske trombe:

Vstanite, pol mrlič! Vi,
odprite se, vi živi grobi!

Zato pa kličemo Slovincem: Naprej pred vrata Gradca!

Nam ne preostaja drugega, kakor da se v vsem obsegu pridružimo „Slovenčevemu“ člankarju. Ako nočemo, da bomo leto za letom izgubili toliko narodnega kapitala, ki ga požre nenasitni Gradec, moramo obrniti vso pozornost na Gradec. Intenzivno moramo skrbeti za to, da se bodo vsi naši fantje in vsa naša dekleta, ki gredo v Gradec, oklenili tam našega katoliškega društva, Kresa.

V drugi vrsti pa moramo napeti vse sile, da bo Kres stal na višku in vsestransko zadovoljil, ter na ta način vzbudil mlače, popolnemu ohlajenju v verskih in narodnih zadevah se bližajoče rojake, in ohranil novo došle, v katerih še vse kipi od mladostnega navdušenja za naše svetinje, dobre in poštene. Okrepitev in mogočno razširjenje društva Kres v Gradcu mora postati eno najvažnejših točk našega narodno-obrambnega programa.

Solidarnost kmečkega stanu.

Pri zadnjih dopolnilnih volitvah za državni zbor so na Češkem in v Šleziji porabili socialni demokrati za svojo agitacijo sredstvo, ki ga bomo gotovo tudi opazili pri nas o priliki. Ker je stvar velike važnosti za ves kmečki stan, zato je tudi zelo treba na njo opozoriti.

Ko se je šlo pred tremi leti za odprtje srbske meje, se je pokazalo, da ima kmet v Avstriji hude nasprotnike. Vlada, kapitalisti in socialni demokrati so udarili kar naenkrat po zastopnikih kmečkega stanu in „reševali“ industrijo. Ob tej priliki so vsi ti faktorji zadeli na odločen odpor Agrarne zveze državnoborskih poslancev, ki ji pripadajo agrarni poslanci vseh narodnosti brez razlike. Izmed sloven-

skih poslancev se je za kmeta toplo zavzel državni poslanec Demšar.

Sicer ni dosegla Agrarna zveza onih uspehov, ki bi jih pričakovali od nje, ker jo ovirajo narodnostni boji, vendar pa lahko pričakujemo kaj več od nje ob času narodnega premirja in ko bodo nevarnosti, ki prete kmetu, prav velike.

Precej grozeča nevarnost je ravno sedaj za avstrijskega kmeta. Po znanem reku: „Divide et impera!“ hočejo socialni demokrati, kakor že omenjeno, zanesti med agrarne poslance, oziroma med kmete same, razdor, trdeč, da ima poljedelec popolnoma drugačne interese kot živinorejec. Ta zmota, utegne postati usodepolna ne le za kmečko organizacijo, ampak za kmečki stan sploh in zato jo je treba zatreti in ovreči.

Kmet, ki obdeluje polje za žito ima enake interese kot živinorejec in enake kot kmet, ki prideluje vino, sadje, hmelj itd. Pa tudi veleposestnik in takozvani „veliki kmet“ mora ravno tako trpeti kot mali in srednji kmet. Razun tega je teh malo in prepričani smo lahko, da morajo tudi ti propasti v sedanjih razmerah, ako ne nastopajo solidarno z malimi kmeti. Nasprotno je pa tudi mali kmet ravno tako zainteresiran na prodaji svojih produktov kot veleposestnik. Vendar pa socialni demokrati vedno govore o „veleposestniški in veliko-kmečki politiki“ s prozornim namenom odtrgati malega in srednjega kmeta od agrarnih strank in ga privabiti v svoj socialistični tabor.

Da bi razdružili poljedelce in živinorejce, kriče po svojih shodih, da morajo živinorejci vsled žitnih cen propasti in pustiti živinorejo. Sicer je res, da ima naš živinorejec tako pri živini, ki jo redi za mesarja, kakor tudi pri mlekarstvu pravzaprav izgubo.

Primer I.: triletni pitanec težak 5mq, po 64 K, da 320 K. Stane pa: 5 kg krme po 6 h = 30 h, 1/2 kg žita, otrob in soli 8 h, 2 1/2 kg rezanice 10 h. Torej vsak dan 48 h; v treh letih znašajo torej stroški krmljenja 518.40 K. Stroški za dekle 40 K, in tudi za tele bi bil dobil 40 K, torej — 598.40 K. Pri tem izgubi torej kmet 278.40 K.

Primer II.: Srednja, dobra krava potrebuje na dan: 10 kg sena a 7 h, 5 kg repe za 20 h, 1 1/2 kg otrob 18 h, torej skupno 1.08 K. Na leto 394.20 K. Postrežba in dekla 60 K, moški za hlev 20 K, obresti in riziko 10.80 K. Izrabljenje krave 6 K, za bika 3 K. Torej — stroški 394 K. Dohodki: Tele 50 K, za 2200 l mleka a 12 h = 264 K, torej 314 K. Izguba 30.20 K.

— Samo da on malo odraste, da bo čvrsto hodil, vbereva midva dolgo pot — tako je ponovno govoril Mijo — ne morem ga gledati, kako se oni Švab šopiri po mojem domu, kako obira in zatira moje sadnjake in moje gozdove, katere so gojile te-le moje stare roke.

Počila je vest, da je Stojanova mati umrla. In Mijo oživi.

Predlanskim je bilo, ko sem zaoral. Dopoludne sem zrahljal vso njivo. Izpustili smo vole iz jarmov in sili obedovat, pa ti iznenada pristopica Mijo z malim Stojanom. Nekamo vesel je bil.

— Evo me, Dule tudi jaz sem oživel. Stojanova mati je umrla, pa je došel deček k dedu, da poišče in zahteva svoj dom.

— Kako ti je prišlo to na um, da vama Bog da srečo? — vprašam.

— Došla sva po svojo pravico — po svoje staro ognjišče in svojo zemljo.

— E, moj Mijo, težka bo ta stvar.

— Bog me, zakaj težka?

Prepisano je vse na onega, prijatelj mi dragi, tebe in tvojega Stojana niti ni pri tej sodnji v nikakih zemljiških zapiskih. Onemu Švabčetu je vse pripisano v zemljiški knjigi, vse pravice nekdanje tvoje kmetije.

— Jaz ne zahtevam niti njegovega zemljiškega pisma niti njegovih kmetijskih pravic, ali to-le dete je odraslo. Njegova je kmetija, oni pa naj gre, odkoder je došel. Vsa sodnijska vrata obidem v tej deželi. Ne dosežem nič — tedaj grem na Dunaj k samemu cesarju!

In Mijo je obšel z malim Stojanom vse sodnije. Šel je peš celo v Sarajevo k deželni vladi. Povsod je našel zaprta vrata. Po zimi, tam pred Časnimi

PODLISTEK.

Grob Sladke Duše.

Iz bosanskega življenja.

(Konec.)

— To si, stari, lahko takoj poiščeš, ko ti odraste vnuk, ali zdaj vstani!

— In res moram iti? — vpraša Mijo in pogleda ostro v orožnike.

— Moraš, zakon te goni, mi te ne gonimo.

— Tedaj vas pa prosim za Boga, recite doli sodniji, da prodaja domačijo moju kateremu našemu človeku s te naše proklete zemlje.

Vzdignejo ga.

Preseliti se mora v ono dolinico. Iz starih brun in desek mu zbijejo vaščani kolibico, ker niso pustili, da berači po tujih hišah. Imel je samo eno edino kravico. To mu je bilo vse premoženje.

Na jesen mu je vsak imoviteji domačin donesl po merico žita in pest, dve pesti graha.

On se je vasi pokazal hvaležnega, kakor in kolikor je mogel. Pravil jim je, kdaj je kateri praznik, kdaj se sme, Boga moleč, delati in kdaj se ne sme. Ob krstnih imenih je čital kršnjakom (hišni patroni) slavo in na ženitovanjih je izročal darove (izročal je novoporočencema darove gostov in svatov, kateri nalog je jako časten). Bil je učen in razgovoren kakor menih. In bil je tudi poslušen. Če je kdo umrl, takoj po starega Mijo, da mrtveca umije in pri njem prečuje, dokler se ne pokoplje.

Vas ga je čislala in spoštovala. Samo knjez (vaški starešina) ga ni mogel videti.

Knjez se je jezil na Sladko Dušo, ker je miril

in odvrčal ljudi, da ne gredo na sodnijo za vsako malenkost.

— Nikdar ne letajte, ljudje božji, — je govoril pokojni Mijo — za vsako stvarico k sodniji! Bolje je, pobotajte se tu, doma, pred svojimi ljudmi, kajti komur današnja sodnija sodi — tu so one prošnje, tam oni protokuri (spačen izraz za: protokoli), tu stroški, tam pota. Ne gre tako, mili moji, pa je! Pri-poveduje se to — ono — turška sodnija! Umreti se mora — ni bilo niti za turških časov pravice, ali — Nikari ne, prijatelji moji, rojaki moji! (Pomirite se tu pred ljudmi, pa se poljubite kakor bratje — kakor pravi Srbi. Ni pravice v tej deželi. Naša pravica je zakopana na Kosovem! Eto, Luka, moja sladka duša, malo ti popusti, a malo ti popustiš, Marko, moja sladka duša, pa z Bogom vsakemu prav. Tako, ljubi moji, nam Bog da vso srečo!

— Mijo, ne vtikaj se v moja dolžnosti! (Ali si ti tukaj gospod prestolnik (spačen izraz mesto: predstojnik, za politiško in sodnijsko oblast), ali sem jaz? — ga je karal razžaljeni knjez.

— Ali, moja sladka duša, ni sodnija ne želi, da se za vsako stvarico tožari.

— Mijo, velim ti, ne vtikaj se v mojo službo, kajti — eto — ti moj cesarski pečatnik, jaz sem za to tu!

— I, kakor pravim —

— Nič: I, kakor pravim! Ogibaj se tega posla; kajti, jaz imam cesarski pečatnik in cesarsko službo, in pojdeva pred gospoda predstojnika, pa izveš, kdo sem jaz in kdo si ti.

Mijo je samo skomizgnil z rameni in se umaknil v dolinico. Ko se je preselil, je zahajal redko med ljudi. Vedno je bil žalosten in zamišljen. Večkrat so ga videli ljudje, ko je sedel pri ognjišču in plakal.

Pa tudi poljedelec, ki prideluje žito, je moral in še mora veliko trpeti. V letih 1891—1906 so bile žitne cene tako nizke, da so mnogi kmetje opustili obdelovanje zemlje s žitom, in so se rajši pečali s sejanjem raznih trav in drugih poljskih pridelkov. Najlepše doline na Spodnjem Štajerskem so nasajene s hmeljem. Pa tudi na Kranjskem že poizkušajo hmeljske nasade. Tako se žitna polja izpreminjajo v travnike in ti v gozdove. Niti pri sedanjih razmeroma visokih žitnih cenah se na primer ne izplača, da bi sejali pšenico.

Primer: Na 1 ha bi v najboljšem slučaju pridelali 1000 kg pšenice; če odračunamo za delo in za seme 200 K, nam pri sedanjih cenah ne ostane več kot 40 K.

Kakor je odvisen poljedelec od vremena, tako lahko kuga pahne v nesrečo živinorejca.

Kje je torej tista velika razlika, tisti kot noč in dan različni interesi obeh — kmetov? Pri Slovencih se seveda ta razlika ne pozna, tako zelo, ker je naš kmet poljedelec in živinorejec obenem. Drugačna pa je stvar, ako pogledamo v našo širjo domovino — v Avstrijo sploh. Alpski kmeti Štajerske, Solnograške, Tirolske in Predarlske morajo kupovati žito za sebe in za živino od Nižjeavstrijcev in Čehov. Nasprotno pa morajo ti od onih kupovati živino. Vendar pa poljedelci niso nasprotno zahtevali živinorejcev iz prej omenjenih goratih dežel, da se jim olajša izvoz živine na Nemško in v Švico, čeprav so s tem povzdignili ceno živine tudi za sebe in oškodovali tudi svoje lastne žepe. Zato pa morajo tudi sedaj, ko agitirajo socialni demokrati za odpravo žitne carine, živinorejci biti ob strani poljedelcev.

Ob pogajanjih za balkanske tržne pogodbe so podpirali zastopniki žitnih producentov živinorejce, kmetje iz Sudetov so nastopili odločno zoper vinski davek in tako pomagali svojim tovarišem — kmetom. To je bila prava solidarnost. Prepričani smo lahko, da ne bodo nikoli socialni demokrati ter zastopniki velikega kapitala in industrije nastopili za živinsko carino, oziroma za olajšanje izvoza živine v Nemčijo in v Švico. Tega gotovo ne bodo storili, kakor gotovo nobeden ne bo zinil besede v prilog žitni carini. Le kmetje, oziroma njih zastopniki so navezani drug na drugega brez ozira na to, s katero panogo kmetijstva se pečejo. Zato si pa mora avstrijsko poljedelstvo v širjem pomenu besede vedno stati ob strani in tvoriti vedno trdno in solidarno enoto.

Nikakor torej ne kaže ščuvati alpskih kmetov proti sudetskimi, ker bi potem imelo vsako volilno okrožje svoje posebne interese — socialni demokrati in veliki kapitalisti bi se jim pa škodoželjno smejali in imeli dobiček. Le kot solidarna enota more kmet v carinski in tržni politiki kaj doseči. Uspehi, ki si jih pribori ena panoga za se, bodo gotovo tudi na korist drugim, če ne drugače pa vsaj zato, da je neinteresirana panoga lahko zagotovljena, da jo bode prva v njenih stremljenjih odpirala, kadar se bo šlo za njene lastne koristi. Zato pa: Kmetje, bodite solidarni — eden za vse, vsi za enega! Kdor bi pa skušal vašo solidarnost rušiti — mu pa pokažite vrata!

Dr. Korošec o dr. Luegerju.

Napram poročevalcu dunajske „Reichspošte“ se je dr. Korošec o dr. Luegerju sledeče izrazil:

„Dr. Lueger je svetli vzor vsemu krščansko-socialnemu gibanju pri vseh avstrijskih narodih. Tudi slovenska krščansko-socialna organizacija je na Dunaju pri dr. Luegerju imela svojo prvo politično šolo. Ustanovitelji in voditelji krščansko-socialne misli med Slovenci: dr. Janez Krek, dr. Jankovič, dr. Schweizer in drugi so študirali na Dunaju, ter so

Verigami (pravoslavni praznik), se je vrnil z vnučkom v vas.

Kje si bil — nikjer. Kaj si delal — noč! Kaj boš zdaj, Mijo? — ga povprašujejo ljudje.

— Na Dunaj, naravnost na Dunaj! Šel bi tudi kam drugam, ali ne vem kod.

— In stroški? — vpraša nekdo.

— Jaz mislim, prav bi bilo, da se vas zjedini, pa mu zbere za stroške! Dolžnost naša je! — rečem jaz. Ali pop ni pustil in knjez je zapretel, da javi sodnji vsakega, ki mu da le en novčič.

— Prijatelji moji, rojaki moji, nikarite radi me ne stradati — odgovori Mijo in solze se mu vderejo. Imam kravico, popeljem jo na semenj in prodam.

Drugi dan naveže kravo in odrine z vnučkom. Vsi smo ga vstavljali, naj ne gre, ker so pali veliki zameti, ali on je odšel, ne meneč se za celo prigrizanje.

— Nekaj me žene, ljubi prijatelji, ne morem čakati.

Ne posluša in plača z glavo on in vnuče. Me tež ju je zasul, ko sta se vračala s semenja, na tej le planini.

— Našli ste-li kaj novcev pri njem? — vpraša Dula?

— Našli smo petindvajset goldinarjev. Deset jih je vzel sebi pop za pogreb, petnajst jih je pa odnesel naš knjez k sodnji in sesipal v cesarsko blagajno.

— In kdo mu je postavil spomenik?

— Naša vas je postavila spomenik svoji Sladki Duši.

opazovali brezprimerno težke in orjaške boje dr. Luegerja proti liberalni sili. Ti širitelji krščansko-socialne ideje med Slovenci so slišali Luegerjeve govore na shodih in so videli velike vspehe njegove podrobne agitacije. Vse to jih je navdušilo, da so zanesli to zmagujočo idejo v sleherno slovensko vas. In tudi na Slovenskem je bil vspeh krščansko-socialne misli ravno tako popolen kakor na Dunaju; zato ne smemo odrekati dr. Luegerju mnogo zaslug, da je liberalizem na jugu naše države vničen.

Mi Jugoslovani pa slavimo dr. Luegerja tudi zato, ker je gojil vedno vroče simpatije do Jugoslovancev. Ime Luegerjevo bo vsled tega med našim zvestim katoliškim slovenskim ljudstvom vedno v najblajšem in najlepšem spominu.

Kljub temu, da liberalno slovensko časopisje našo stranko zaradi prijateljskih čustev, ki smo jih gojili do Luegerja, vedno napada, so bile naše simpatije do njega vedno prisrčne in tudi njegov spomin bomo častili.

Znano nam je dobro, da se je dr. Lueger še v zadnjem času izrazil: „Ko bi bil jaz dvajset let mlajši, bi hotel poskrbeti, da bi Jugoslovani že lahko pozdravili trilateralizem.“

Luegerjev ženin, kateri je vso notranjo politiko naše države spravil na popolnoma novo pot in postavil pred nove, krasne probleme, ni maral za stare okove in ni hotel obstati pred zastarelimi formami.

Iz vseh teh vzrokov bomo mi smrt tega duševnega velikana smatrali vedno kot veliko nesrečo za vse narode v Avstriji.“

Politični pregled.

Državni zbor.

Seja 11. marca.

Debata o finančnih načrtih.

Najprvo je govoril mladočeh dr. Fort. V daljšem govoru je ostro polemiziral s finančnim ministrom. Svoja izvajanja je končal s konstatiranjem, da je edina pot, po kateri se lahko reši državo iz finančnih kalamitet in se vstvari v državnem gospodarstvu zopet ravnotežje, ako se korenito ozdravi sedanji nasilni sistem.

Za dr. Fortom sta govorila kot glavna govornika: pro krščanski socialci Kemetter, kontra socialni demokrat dr. Renner.

Prvi je protestiral, akoravno ga vleče srce k sedanji vladi, pod vtisom razmer proti nameravane mu vinskemu davku.

Drugi je povdarjal, da hočejo socialni demokrati popolno svobodo za vsak narod (mi pri naših nemških socialnih demokratih žalibog tega nič ne poznamo! Op. ured.), in izjavljal, da mora iz stališča proletarijata glasovati proti finančnim predlogom.

Zatem so bili vladni finančni načrti odkazani finančnemu odseku.

Italijanska pravna fakulteta.

Rusinski poslanec Dnistriansky, ki prvi govori k tej točki, izjavlja, da akoravno Rusini v polni meri upačujejo opravičenost italijanske zahteve po lastni univerzi, morajo vendar zahtevati iunktim med ustanovitvijo italijanske fakultete in med ustanovitvijo rusinske fakultete v Lembergu.

Italijan Conci izraža upanje, da bo zbornica s hitro rešitvijo tega vprašanja ugodila željam in pravičnim zahtevam italijanskega ljudstva.

Hrvaški poslanec Spinčič zahteva od vlade, naj se oprime z enako vnemo rešitve narodnih vprašanj Slovencev in Hrvatov. Jugoslovani sicer principijelno priznavajo Italijanom pravico do vseučilišča, odločno pa ugovarjajo, da bi bilo to vseučilišče v Trstu. To mesto ni samo centrum primorskih Italijanov, ampak v veliko večji meri še glavno središče poldruga miliona Hrvatov in Slovencev. Poleg tega zahtevajo Jugoslovani tudi popolen iunktim med italijanskim in slovenskim vseučiliščem in priznanje popolne reciprocitete za skušnje na zagrebškem vseučilišču.

Krščanski socialci Schmied nima nič proti italijanski pravni fakulteti v Trstu, zahteva pa nemški oddelek na mornarski akademiji.

Nato je bila debata o tem predmetu prekinjena in v razpravo je zopet prišel nujni predlog o nesreči pri Uberskem.

Razni govorniki, posebno socialno demokratični, ostro žigosajo razmere v železniškem ministristvu.

Škandal.

Pri na to sledečih vprašanjih na predsednika je prišlo do burnih prizorov. Vsenemški patriot Malik je bil v svojem dinastičnem čustvovanju žaljen in je provociral hude kravele.

Socialni demokrat Pernerstorfer se je v privatnem pogovoru izrazil, da žvižga na Habsburžane in Hohenzollerce. To je Malik zvedel in bil je ves ogorčen, po našem mnenju sicer gotovo radi brskiranja Hohenzollerceev, ter je zahteval od predsednika, naj pokliče Pernerstorferja k redu.

Socialni demokrati so bili radi Malikove netaktnosti, ki je izrabljala privatne pogovore, silno ogorčeni in so obkladali Malika z raznimi ljubeznjivostmi, med katerimi so bili naslovi, kakor šuft, špicel, denuncijant, še najmilejši. Ako bi ne bili nekateri treznejši poslanci posegli vmes, bi bilo prišlo do dejanskih spopadov. Posebno nevarno je bilo, ko je Malik pokazal socialdemokratu Soukupu mal revolver.

Izstop Čehov in Poljakov iz železniškega sveta.

Pododbor železniškega sveta je razpravljal v petek o organizacijskem statutu državnih železnic. Slovani so predlagali, naj se predlog vrne železniškemu ministristvu, pri glasovanju se je pokazalo enako število glasov, predsednik je odločil proti Slovanom. Nato se je predlagal pododsek 14 članov, ki izdelaj operat. Izvolili so ga tako, da so ostali Slovani v manjšini. Čehi in Poljaki so nato zapustili sejo, ki je postala zato nesklepčna.

Schreiner.

Bivši nemški minister Schreiner se nikakor ne more potolažiti, da je dobil „modro polo.“ Že ko se mu je povedalo, da je njegovo slovo od vlade neizogibno in je moral vložiti demisijo, je brzojavljaval kar vsem svojim zvestim po nemških krajih, naj se „ogorčijo“ ob „krivici, ki je doletela nemški narod.“ Zdaj pa roma tudi sam po shodih in obeta, da se bode maščeval.

Tako je ropotal na shodu v Dječinu, da bo „vsem, ki so sodelovali ob njegovem padcu, dokazal, da se ga ne bodo mogli iznebiti.“ Skromnost ni gospodova napaka, pač pa — smešnost!

Volilna reforma na Hrvaškem.

Sabor se snide dne 18. t. m.

Vedno bolj jasno postaja, da ima Khuenov najozbilj zaveznik ban Tomašič koalicijo popolnoma na vrvi. To so slabe avspicije, ki prerokujejo še hujši bankerot hrvaške politike, kakor ga imamo že sedaj.

Koj pričetkom, ko se je koalicija vdinjala svojemu nekdanjemu tiranu Khuenu, se je z emfazo poročalo o neki silno demokratični volilni reformi. Sedaj je pa postalo nekam sumljivo tiho. Zdi se, da niti Tomašič niti kompromitirana koalicija noče pustiti ljudstva do besede in ne mara nikakega posplošenja volilne pravice.

Konec navdušenih panegirikov na volilno reformo, o kateri se je tisti čas že vedelo, koliko stotisoč volilcev bo imela, je ta, da eno glasilo koalicije, „Srbobran“, poroča, da se volilna reforma študira na podlagi zbranega materiala. Drugo glasilo, „Pokret“, pa javlja, da se zbira potrebni material za načrt volilne preosnove. Tomašič se pa menda vsem vkup smeje in dela naklepe, kako potisniti Hrvaško Mažarom v naročje.

Napetost med Avstrijo in Bavarsko.

Malo je držav, oziroma dežel, s katerimi bi živel Avstrija, v tako prijateljskih odnosih, kakor z Bavarsko. Kakor se pa večkrat zgodi, je tudi sedaj nastalo veliko nesporazumljenje med obema, in sicer zaradi vodnih sil tirolskih potokov.

Te sile je nameravala Bavarska izrabiti za proizvodnjo elektrike. Pa tudi Tirolci so uvideli važnost deročih strug in hoteli odvesti vse to vodovje v Ino, predno prestopi avstro-bavarsko mejo.

Zato je sklenil bavarski deželni zbor soglasno, pozvati avstrijsko vladu, da prepreči ta načrt. Med tem ko Tirolci zatrjujejo svojo pravico do voda na lastnem ozemlju, označujejo Bavarci to kot „Ueberspannung des nationalen Egoismus.“

Tudi baron Aehrenthal ne more pomiriti podjetnega duha Tirolecev.

Razun tega je še znani monakovski profesor narodnega prava dr. Ullmann otežkočil mirno rešitev tega vprašanja, ker je objavil v „Blätter für administrative Praxis“ članek, v katerem dokazuje, da je odvod vode pred mejo kršenje interesov druge države, ki se jih ne sme ignorirati.

Upati je, da ne pride do skrajnosti, kakor proti Bavarski v slučaju, da se načrt Tirolecev izvede.

† Dr. Lueger.

Kako prisrčno so ljubili Dunajčani rajnega svojega župana, se najbolj spozna iz globoke žalosti, ki je zavladala ob smrti Luegerjevi na cesarskem Dunaju. Z vseh hiš papolajo črne zastave.

Ogromne množice ljudstva hitijo v veliko dunajsko mestno ljudsko dvorano, kjer leži na parah dr. Lueger. Močna vciaška straža komaj vzdržuje mir in red. Pritisk po ulicah krog mestne hiše je velikansk. Sleherni Dunajčan bi rad šel kropiti svojega župana. Matere čakajo s svojimi otroci po cele ure, predno pridejo do krste, da bi svojim malim pokazale onega moža, ki je bil tako prisrčen prijatelj mladine. Ljudstvo z dežele hiti neprestano v cesarsko prestolnico, da bi videlo svojega političnega voditelja vsaj mrtvega. Po vseh dunajskih cerkvah se glasijo neprestano otožni glasovi vernikov, ki v pobožnih molitvah prosijo Boga za dušni dobrobit dr. Luegerja.

Vse v krščanskem duhu pisano avstrijsko časopisje, pa tudi drugi zmernejši listi vseh strank pišejo obširno o vseh podrobnostih Luegerjevega življenja in delovanja ter hvalijo njegove zaslugе.

Avstrijsko judovsko časopisje pa v teh resnih dneh, ko je ležalo mrtvo telo Luegerjevo na parah, ne more brzdati svoje nesramne židovske strasti in z loparjem laži in zavijanja udarja po umrlem. Izmišljajo različne dogodljaje iz Luegerjevega življenja, samo da bi zmanjšali sloves njegovega dobrega imena.

Za Luegerjem ne žaluje samo Dunaj, ki se je oblekel ves v črno obleko, za njim ne žaluje samo vsa Avstrija, ki je po vseh parlamentarnih klubih izrazila svoje globoko sožalje in se vsepovsod vršijo maše zadušnice, ampak za dr. Luegerjem se žalosti vsa Evropa. Ne le to! Kulturni svet se klanja velikemu duhu.

Cesar je že opetovano izrazil svojo globoko žalost. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je brzojavil dunajskemu mestnemu svetu, da ga je smrt Luegerjeva globoko pretresla, ravnotako vsi drugi člani cesarske hiše.

Nadalje so poslali sožalne brzojavke: nemški cesar Viljem, ki pošlje k pogrebu svojega zastopnika, nadalje saksonski kralj, princeregent bavarski, kralj rumunski in mnogo drugih evropskih velikašev.

Še pri nobenem pogrebu, ob nobeni krsti menda ni bilo toliko žalnih vencev, kot ob krsti Luegerjevi. Nad 600 vencev so poslali razni oboževalci in prijatelji Luegerjevi.

Maša zadušnica v Mariboru. Danes dne 14. t. m. ob 10. uri je v stolni cerkvi daroval ekscelenca knezoškof dr. Napotnik zadušnico po rajnem dr. K. Luegerju. Udeležba je bila mnogoštevilna, zastopani so bili vsi stanovi. Tudi Maribor je pokazal, da zna ceniti velikega moža.

Raznoterosti.

Promocija. Sodni praktikant v Gradcu gospod A. Rakun je bil dne 12. marca na graški univerzi promoviran doktorjem prava. Čestitamo!

Gradec. C. kr. kmetijska družba štajerska ima svoj redni občni zbor dne 15. in 16. marca 1910 v Gradcu.

Liberalna nesramost. Obstrukcija v deželnem zboru je našim liberalcem silno neprijetna. Seveda, če so imenovali govore v slovenskem jeziku nepotrebno provokacijo Nemcev, potem je obstrukcija potencirana provokacija, in našim liberalcem je na duševnem miru nemških bratcev zelo veliko ležeče. To stališče slovenskih liberalcev, je znano in neoporekano. Vendar javno priznati, da imajo tako črno dušo, tega si ne upajo. Nasprotno, v sobotni številki so postali celo tako nesramni, da pravijo: Slovenska obstrukcija jezi nemške nacionalce zaradi nezvestobe klerikalcev, katero so ti navzlic tajnim dogovorjenim zvezam in napitnicam prelomili. Take besede brez dokazov more zapisati samo celo navaden falot, popolnoma propal človek. Če pa imate dokaze, potem pa le s solncem na glave naših poslancev, da se jim raztopi ono maslo, o kojem vi sedaj lažete svojim čitateljem. Samo eno vas opozarjamo: Da se vam ne bo zgodilo kakor v Wosehnaggovi aferi, pri kateri se je našlo maslo nazadnje samo na liberalnih glavah! V rovanju proti slovenski obstrukciji postajajo slovenski liberalci zares nesramnejši nego nemškutarski in nemški listi.

Kandidat Goričan. Kandidat absolutno Narodne stranke potovalni učitelj Goričan, v volilnem boju predestinirani deželni odbornik, ki bi po mnenju absolutno Narodne stranke imel v Gradcu varovati interese slovenskega ljudstva, je v vinskem odseku kmetijske družbe za Štajersko glasoval za to, da se kot kletarski nadzornik za slovenski Štajer nastavi slavnj posilinemec oskrbnik Flueher iz Velike nedelje. Pri Narodni stranki se povsod minuciozno varuje narodno stališče, žal, da ti preklicani kmečki zvezarji tega nočejo verjeti!

Šentiljski dom. V ponedeljek dne 14. marca se bode zopet nadaljevalo delo pri stavbi šentiljskega doma. V jeseni 1909 se je stavba toliko dogotovila, da je prišla pod streho. Sedaj se bode izvršilo ostalo delo. Če gre po sreči naprej, bode „dom“ do sred pol leta gotov. Kdaj se bode izvršila otvoritev, bomo še pravočasno objavili. Samo za surovo stavbo in nakup stavbišča smo dosedaj izdali blizu 20.000 K. Nabrane denarja pa je samo 12.500 K. Da zamoremo torej z veseljem započeto delo izvršiti in ga izročiti njegovemu vzvišenemu namenu, se zopet obračamo na slovensko rodoljubje, do slehernega Slovenca in Slovenke, do naših denarnih zavodov in društev, da nas podpirajo. Poglejte, koliko žrtvuje nemški narod za ponemčenje Št. Ilja! — Dajmo skrbeti, da bo šentiljsko slovenstvo čim prej imelo svoje zavetišče in zbirališče, ki ga tako krvavo potrebuje! Spominjajte se šentiljskega doma pri igrah, spomnite se šentiljskih Slovencev posebno ob letošnji Veliki noči, ter darujte „piri“ za šentiljski dom. Darovi se naj blagovolijo poslati na: Bralno društvo pri Sv. Ilju v Slov. gor. — Za šentiljski dom so darovali: Mohorjani pri Sv. Petru na Medvedovem selu 4 K, Marija Skore nabrala na gostiji Jožefa in Marije Otrepce ravnotam 4.44 K, mariborski bogoslovci 8.20 kron. Živeli posnemovalci!

Družba sv. Rafaela, ki skrbi za izseljence v Ameriko, je sklenila odpreti tudi v Ljubljani svojo lastno pisarno skupno z jugoslovansko strokovno zvezo. Dokler se ta pisarna ne otvori, se dobi brezplačno nasvet pri naslovih: Fran Kristan, deželni nadoficial, ali pa Jernej Erman, deželni ofical v Ljubljani, deželni dvorec.

Drzne trditve. „Freie Stimmen“ so skušale nekoliko odgovarjati na govor poslanca Grafenauerja v državnem zboru, ko je utemeljeval svoj nujni predlog glede celovških škandalov, pa se jim nič ni posrečilo. Resnice se pač ne da (ovreči), razen — z lažjo. Tako na primer lažejo, da so slovenska krajevna imena na Koroškem neznana, in da so jih po veliki večini še le pred nekaj leti izumili pri kislem vinu kranjski profesorji. Take kozlarije piše glasilo nemških nacionalcev — v uvodnem članku. „Freie Stimmen“ naj dokažejo, če morejo, svoje trditve, in potem jim bomo mi dokazali, kdo, kdaj in katera slovenska krajevna imena je samovoljno prestavil v nemščino, na primer klasično-neumen prevod: „Zelenice“ v „Spinatkogel“, „Košuto“ v „Hirschwand“, „Golico“ v „Kahlkogel“, „Jepo“ v „Mittagskogel“ itd. Taki članki res dokazujejo inferiornost nemško-nacionalnih časnikov.

Grunwaldska jubilejska slavnost. Za slavnost na spomin zmage Poljakov nad Nemci pri Grunwaldu dela slavnostni odbor velikanske priprave. Slavnost se bo vršila meseca julija t. l. Dne 15. julija se bo odkril spomenik zmagalcu pri Grunwaldu, jage-lonskemu kralju Ladislavu. Ob tej priliki se bo tudi vršil velik historični slavnostni izprevod. Istočasno se tudi namerava prirediti veliko slavlje poljskih sokolskih društev. Grunwaldska zbirka za obmejne šole je dosegla nad 1.000.000 K.

Vabilo na XLVI. redni občni zbor Slovenske Matice v ponedeljek dne 21. marca 1910 ob osmi uri zvečer v Ljubljani v veliki dvorani Mestnega doma. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov oговор. 2. Letno poročilo tajnikovo za dobo od 20. aprila 1909 do 15. marca 1910. 3. Poročilo blagajnikovo o računskem sklepu za leto 1909. 4. Volitev treh računskih presojevalcev (par. 9 lit. a društvenih pravil). 5. Poročilo blagajnikovo o proračunu za leto 1910. 6. Dopolnilna volitev društvenega odbora. Vsaj 20 odbornikov mora praviloma bivati v Ljubljani, izstopivši smejo biti zopet voljeni. Pri volitvi treh računskih presojevalcev in pri volitvi odbornikov se vštevajo tudi lastnoročno podpisani volilni listki nenavzočih društvnikov. 7. Posamezni nasveti in predlogi. — V Ljubljani dne 11. marca 1910. Predsednik: dr. Fr. Ilešic, Za tajnika: Fr. Maselj. Blagajnik: dr. Fr. Detela.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so premil. knezoškof gospod dr. Mihael Napotnik, kakor vsako leto, tudi letos darovali 30 K.

Tečaj za župane in občinske tajnike se je pričel danes dne 14. marca. Udeležba je precejšnja, kljub temu, da je vsled lepega vremena nujno delo v vinogradih in na poljih. Tečaj je otvoril gospod državni in deželni poslanec Franc Pišek. Predavajo danes gospodje Vlado Pušenjak, Franc Pišek, dr. Korošec in dr. Leskovar. Jutri se tečaj nadaljuje. Predavajo poleg goraj imenovanih še gospodje dr. Karl Verstovšek in France Makso Kramberger. Udeleženci z velikim zanimanjem slede predavateljem.

Štajersko.

Maribor. Na naši c. kr. davkariji, posebno v oddelku za predpis in plačevanje zemljiškega davka, so izginili nedavno vsi slovenski napisi. Uradniki, ki so seveda večinoma vsi nemško navdahnjeni, se pa proti Slovencev navadno zelo prezirljivo vedejo. Kdo pa prinaša največ davčnih novcev, če ne Slovenci? In vendar tako naravnost žaljivo preziranje slovenskega jezika! Našim poslancem priporočamo, da pri finančnem ravnanstvu zahtevajo, da se uvedejo na naši davkariji dvojezični napisi.

Maribor. Na mariborski gimnaziji je razpisano definitivno mesto za fiziko in matematiko s slovenskim in nemškim učenim jezikom. Prošnje se morajo vložiti do 15. t. m.

Porotne obravnave. Dne 11. marca je bil pred porotnim sodiščem v Mariboru zaradi posilstva na 18 mesecev težke ječe obsojen 24letni Gašpar Golob, drvar od Sv. Antona na Pohorju.

Ravno tega dne je stal pred porotniki tudi Valentin Kolar, 39letni viničar iz Gornje Bistrice, zaradi hudodelstva požiga, grožnje in prestopka radi telesne varnosti. V noči 7. novembra 1909 je nastal pri posestniku Jožetu Vabiču v Novem Vrhu požar, ki je upepelil hišo, hlev in vsa gospodarska poslopja in ves živež. Škoda je znašala 2352 K. Vabič pa je bil zavarovan samo za 800 K. Sum je padel takoj na Valentina Kolarja, ki je gojil vedno veliko sovraštvo do Vabiča. Obtoženec je proti svoji ženi izrazil, da bo še tudi drugim sosedom zažgal hiše. S svojo ženo Marijo Kolar je obtoženec zelo brutalno ravnal, jo večkrat tepel, ter njej in otrokom grozil, da bo vse pomoril. Porotniki so 10 glavnih vprašanj potrdili, tri pa zaničali. Sodišče je Valentina Kolarja obsodilo na pet let težke ječe, s postom vsak četr let in na povračilo vse škode in pravnih stroškov.

Surovost. Vedno se ponavljajo slučaj, da po mariborskih ulicah posebno zvečer, razni smrkolini izzivajo in tudi napadajo Slovence, ki govore med seboj slovenski. Na večer dne 11. marca sta se po Tegethhoffovi ulici sprehajala dva Slovenca in se pogovarjala v svoji materinščini. Ko prideta blizu kolodvora, srečata celo tropo razvnetih buršakov, ki so ju nahrulili s „Heil!“ Brez odgovora nadaljujeta svojo pot, a kako se prestrašita, ko jima je zažvižgalo več kamnov mimo glave. Ker ni bilo nobenega policaja v bližini, sta se morala umakniti napadenca v bližnjo hišo. Nemška kultura napreduje!

Ruše. Veselica ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda dne 27. februarja t. l. je bila še precej dobro obiskovana. Najprej je bila neka predstava. Po oficijelnem delu so pa spretni godci, cigani, zagodili nekaj valčkov, koračnic itd. Tudi zavrtili so se nekateri, vsaj toliko, da so zimski prah vzbudili. Začetek je bil: gaudeamus igitur, konec pa: habemus igitur. Kaj pa sta sv. zaščitnika te družbe k temu porekla?!

Südmarka v Ptuj. Minulo leto ste šteli moška in ženska podružnica Südmarke v Ptuj 216 članov in članic (l. 1908 148). Skupnih dohodkov ste imeli K 952.51. Südmarkina knjižnica v Ptuj šteje 9106 zvezkov; izposodilo se jih je 1219krat.

Pesnica. Südmarka dela na vse kriplje. Naši podružnici se je posrečilo spraviti skupaj 35 članov, v primeri z 28 lanskega leta. Odposlala je tudi glavnemu vodstvu 90 K, katere je nabrala. Z vsem silami se moramo postaviti v obrambo.

Iz šole. V Poljčanah je na tamošnji sestrazredni ljudski šoli razpisano meso učitelja. Prošilci morajo biti zmožni obeh deželnih jezikov. Šola je v II. plačilnem razredu. Prošnje do 15. aprila na krajni šolski svet v Poljčanah.

Gornja Radgona. V naši župniji se je pojavil legar. V nekaj dnevih je zaznamovati tri slučaje te bolezni. Ena mlada deklica iz Polje je že umrla kot žrtev legarja.

Iz Soštanja. V „Nar. Dnevniku“ od 4. marca, se je blagovolil Prekoršek Iv. spomniti tudi naše-ga trga. Pritrditi mu moramo, da je vse resnica, kar je pisal. Nekaj pa je pozabil; tega namreč ne pove, kdo je vodil „nezmožno in površno slovensko politiko“, kdo je pričel ono „ostudno osebno gonjo“, ki je razjedla in pogubila soštanjsko slovenstvo. Morebiti mu ni znano, da so to bili strastni agitatorji za Narodno stranko, ki so se pa dali vdinjati tudi nemškutarjem — če je kaj neslo. (Vzgledi na razpolago.) To je mladi gospod ali iz nepoznanja razmer, ali iz previdnosti zamolčal, ker sicer bi ga morebiti gospod general vzeli pred se. Pred vsem naš pa veseli, da je ta gospod tako odločne volje za resno delo. Bomo videli, če ne bo ostalo samo pri besedah. Pri takem delu mu bode vsak čas rad pomagal in mu šel na roko Soštančan.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Pomlad je dihnila novo krepko življenje v našo mladinsko organizacijo, o čemer je pričalo večerajšnje veliko mladeniško zborovanje. Dr. Hohnjec je v cerkvi na podlagi Gospodovega izreka: „Kdor moje besede izpolnjuje, ne bo smrti videl vekomaj“, razpravljal, česar je mladini treba, da ji mladost nikdar ne izgine iz duše in da ne bo nikdar videla večne smrti. Na zborovanju, ki je bilo v najobilnejšem številu obiskano od mladencev domače in sosednih župnij in tudi od lepega števila mož, pa je navzočim pred vsem priporočal odločnost, odkritost in prepotrebno socialno lastnost odpuščanja. Govorili so še mladenci Al. Štulfec, ki je vodil zborovanje, delavni tajnik mladeniške zveze A. Poplatnik in v imenu mladeniške zveze pri Sv. Tomažu Martin Pučko.

Primorsko.

Mestni statut v Gorici, ki daje laškim liberalcem vso oblast v mestnem zastopstvu, je potreben korenite premembe, ker je že star 60 let ter ne odgovarja današnjim demokratičnim časom. Laški liberalci sicer trde, da hočejo premembo, pravijo tudi, da jo študirajo, ali na dan nočejo ž njo, ker se bojijo Slovencev. Laška ljudska stranka, namerava sklicati v kratkem shod, na katerem bo zahtevala premembo štatuta goriškega mesta.

Nesrečna smrt. Poročajo, da je umrl v Tolmini gospod Franc Koren, posestnik in voznik; ponesrečil je, padel po stopnicah, ker si pri tem zlomil tilnik.

Štiri milijone v Trzič (Montfalcone). „L'Eco“ poroča, da je vlada končno vendar dovolila dva milijona za izčiščenje kanala v Trziču, struge proti Porto Rosega in kanala, ki gre od tam v morje. Govori se pa tudi, da je dala vlada dva milijona ladje-delnici v Trziču, in sicer s pogojem, da bodo upošleni tam le delavci iz avstro-ogrsko monarhije. Sedaj je v tej ladjedelnici vse polno tujih, angleških delavcev.

Mažarsko Jadransko društvo se je te dni ustanovilo v Budimpešti. Namen društva je proučevanje kulturnih, znanstvenih in gospodarskih razmer v „ogrskem“ Primorju in v „ogrskem“ Jadranskem morju.

Veliko izzivanje Slovencev se pripravlja v Gorici od strani Lahov. Meseca maja t. l. bo imela Lega svoj občni zbor v Gorici. Laški podivjanci so radi tega, vsi iz sebe ter se pripravljajo, da kar mogoče slovesno proslave dan občnega zbora. Pravijo, da hočejo pokazati ta dan, kako laška je Gorica. To se pravi po njihovo, da hočejo napadati in žaliti Slovence, ali kolikor poznamo goriške Slovence, se bodo že znali ubraniti laškega tolovajstva.

Smrtna kosa. V Dornbergu je umrl v torek g. Josip Vodopivec, podžupan in posestnik, star 58 let. V petek 11. t. m. so pokopali v Gorici gospo Vincencijo Abramovo, vdovo po pokojnemu učitelju Leop. Abramcu.

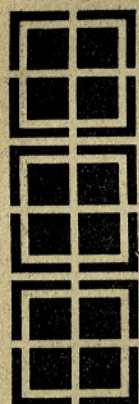
Zahtevajte v gostilnah katoliško, narodne liste: Straža, Slov. Gospoda.

Hotel International v Trziču (Monfalcone)

odda se takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji. Hotel je na novo zgrajen, ima 30 meblovanih sob ter ugodno lego v bližini postaje. Promet se v Trziču velikansko razvija, tako, da je spretne in vestnemu hotelirju zagotovljena dobra eksistenca. Znanje slovenskega, laškega in nemškega jezika je neobhodno potrebno. Ponudbe sprejema lastnik hotela: **Ivan Peric**, veleposesnik v Trziču (Monfalcone).

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Fr. Divjak, Maribor

župnijska ulica šte. 7

prevzame slikanje cerkev v vseh tehničnih izpeljavah, kakor tudi vsa v svojo stroko spadajoča naročila, ki jih izvršuje točno in po zelo nizki ceni ter se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu.

Vzorci vsakomur na razpolago :: Cene nizke : Proračuni zastoj.

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorci proti vrtni zastoj in pošiljatve čez K 20— franko. Priporočajo se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15-50. Cajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8—, fini K 10—, zelo fini K 12—. 3

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orglanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad iskušeni in renomirani kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, Maribor.

V Št. Jur ob juž. žel.!

Zakaj v Št. Jur?

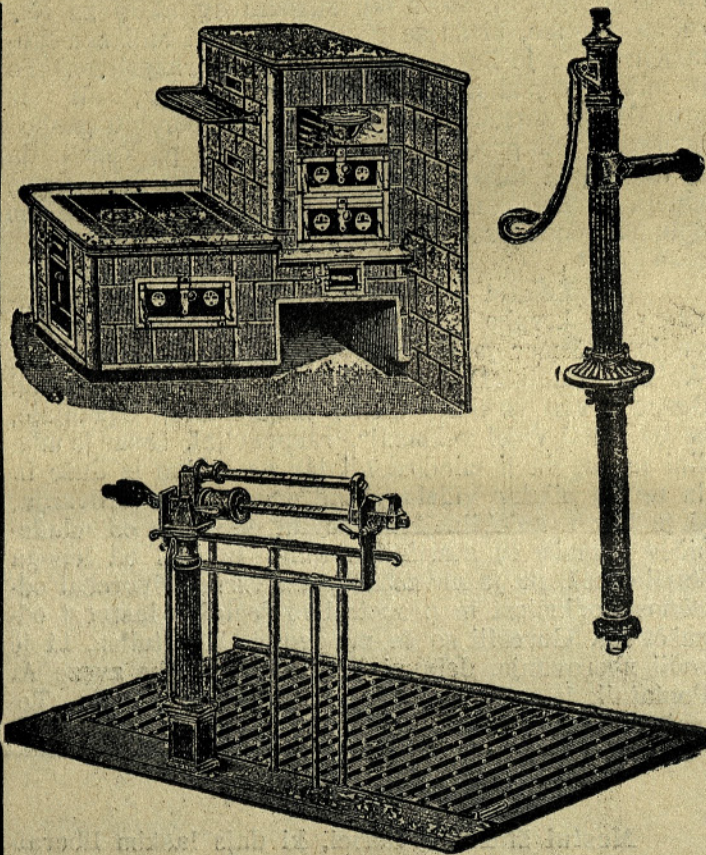
ker videli boste

največjo izložbo svilnatih robcev na Štajerskem

v gornjih prostorih trgovske hiše
Franc Kartin-a naslednik-a 26

Janko Artman-a

v Št. Jurju ob južni železnici.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast.
koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izde lujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode
Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštanc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Stare cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Svoji k svojim. 38 Svoji k svojim!

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma
žgano slivovko, tropi-
novec, vinsko žganje,
brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so polne hranilne polonice na razpolago (štek konto 55.078). Kmeti davok plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5½%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kroc. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvenredni praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in pritožbe sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.